

Koncepce kulturního směřování města Nepomuk

1. **Legitimizace kulturní komise a definice její činnosti**
2. **Kultura jako prostředek k pozvednutí životní úrovně ve městě**
  - 2.1. ***Kulturní nabídka směřující k posílení turistického ruchu - přínos:***
    - 2.1.1. propagace města
    - 2.1.2. nové pracovní příležitosti
  - 2.2. ***Kulturní nabídka směřující k posílení kulturního zázemí pro místní obyvatele – přínos:***
    - 2.2.1. možnosti využití volného času – zábava, volnočasové aktivity
    - 2.2.2. výchovně - vzdělávací projekty
    - 2.2.3. kvalita života obecně - zvýšení nabídky služeb
3. **Otázka terminologie, potřeba definování pojmů**
  - 3.1. ***Vymezení pojmů: kultura, kulturní akce, projekty vzdělávací, výchovné, volnočasové, zábavní***
  - 3.2. ***Kultura x zábava***
  - 3.3. ***Primární účel dané akce a otázka potřeby podpory***
    - 3.3.1. kulturně-vzdělávací projekty x zábavní projekty
    - 3.3.2. neziskové x ziskové projekty
4. **Východiska a předpoklady pro kulturní život ve městě**
  - 4.1. ***Otázka místních tradic***
    - 4.1.1. ***Církevní***
      - 4.1.1.1. svatovojtěšská (23.4.)
      - 4.1.1.2. svatojánská (16.5.)
      - 4.1.1.3. svatojakubská (25.7.)
      - 4.1.1.4. mariánská (více možností)
    - 4.1.2. ***Světské***
      - 4.1.2.1. **Zelená Hora**
        - 4.1.2.1.1. Bitva u Červeného mostu (1420)
        - 4.1.2.1.2. Jednota zelenohorská (x Jiří z Poděbrad)
        - 4.1.2.1.3. Rukopis zelenohorský (1817, obrození)
        - 4.1.2.1.4. Černí baroni
      - 4.1.2.2. **Pivovar – pivní slavnosti**

4.1.2.3. *Ostatní*

4.1.2.3.1. Augustin Němejc (malířství)

4.1.2.3.2. Jakub Jan Ryba (hudba)

4.1.2.3.3. Alexandr Berndorf (historik, spisovatel)

4.1.2.3.4. Josef Ondřej Rettig (mineralog, přírodovědec, pedagog) –
Piaristická kolej

4.2. *Možnosti využití a rozvíjení místních tradic*

4.2.1. Vytipování tradic vhodných k využití vzhledem k turistické sezóně, příp. dalších aspektů

4.2.2. Možnosti podoby a rozvíjení vytipovaných tradic

5. Návrh

1. Cílem ustavení kulturní komise (dále jen KK) města bylo pozvednutí kulturní úrovně života města, a to jednak za účelem propagace města za hranicemi regionu, jednak za účelem vytvoření příjemného kulturního zázemí pro místní občany. Výsledkem činnosti KK by neměla být primárně organizace jednotlivých akcí a projektů, což je náplní práce zaměstnanců místního kulturního, resp. informačního centra, nýbrž vytvoření dlouhodobé vize a konkrétního kulturního rámce, který by nadále přirozeně rozvíjel místní tradice a zároveň smysluplně určoval harmonogram pořádaných akcí. V tomto kontextu by měla KK vydávat doporučení pro podporu jednotlivých projektů v souvislosti s přidělováním městských dotací, zároveň by však měla odborně posuzovat a usměrňovat kvalitativní, resp. uměleckou úroveň plánovaných kulturních akcí.
2. Potřeba činnosti KK musí vycházet z potřeb města a místních občanů, nikoli z potřeb kulturního vyžití či seberealizování samotných členů KK. Je tedy třeba neustále si klást otázku, jaký přínos má daný projekt pro město či jeho občany, přičemž ideálně by měl být tento přínos dlouhodobějšího rázu. Nabízejí se dva základní aspekty, na které je třeba se zaměřit: 1) Rozvoj turistického ruchu jako zdroje příjmů (reprezentace a propagace města, využití místních služeb, poptávka po dalších službách, resp. vznik nových pracovních příležitostí; 2) Zvyšování kvality života místních občanů determinující charakter a složení populace (v zájmu města je udržet ve městě mladé lidi, proto je třeba jim zajistit kromě pracovních příležitostí také služby a kulturní vyžití). Jinak řečeno, kulturní nabídka by měla být taková, aby přesporní, resp. turisty přilákala k návštěvě města, což přispěje k reprezentaci a propagaci města i za hranicemi regionu, a současně by měla místním občanům zajistit dostatek příležitostí pro využití volného času, aby byl Nepomuk místem, kde chtějí a mohou žít kvalitní život.
3.
  - 3.1. V tomto kontextu je třeba definovat některé pojmy, což je otázkou do diskuse KK, nicméně je třeba vyvarovat se v tomto směru neodborné pojmové relativizace, která nemá nic společného s fundovanými teoretickými úvahami o umění a kulturách.
  - 3.2. KK by neměla mít tendenci „uznat“ jakoukoli navrženou akci jako kulturní, nýbrž by měla odborně posoudit její skutečné umělecké kvality, příp. jiný kulturní přínos. Důležité je nebát rozlišovat projekty kulturní (resp. umělecké) od projektů zábavních.
  - 3.3. Město by se přitom mělo zaměřit především na projekty uměleckého a vzdělávacího charakteru, zatímco projekty zábavní by měly být podpořeny za předpokladu významného výchovného či společenského přínosu (např. akce pro děti, spolkový život apod.). Tento požadavek přitom vychází především z pragmatického předpokladu, že zábavní akce se mohou a budou konat i bez aktivní účasti města. Určitá podpora čistě zábavních akcí se tím pochopitelně nevylučuje, ale vzhledem k tomu, že jde převážně o akce komerční a hojně

navštěvované, je nasnadě přenechat tento sektor přirozenému trhu, resp. místní podnikatelské sféře. Jinak řečeno, není třeba aktivně podporovat pořádání diskoték či zábav, protože takové akce nemají s návštěvností většinou problém, lidé se přijdou rádi pobavit, utratí peníze a akce se zaplatí sama. Jinak by to ostatně daný podnikatel nepořádal. Přestože je tedy pořádání takových akcí žádoucí, jelikož je dobré jít se občas někam jen tak pobavit, aniž očekáváme nějaké umělecké kvality, není to důvodem k vynakládání veřejných financí.

Naopak projekty charakteru uměleckého či vzdělávacího je třeba nejen podporovat, ale především aktivně organizovat, neboť ačkoli jsou žádoucí, nejsou, vzhledem k jejich nevýdělečnému charakteru, předmětem zájmu podnikatelských subjektů. Zde by byla vhodná vyšší aktivita místního Kulturního a informačního centra. Tyto aktivity by měly být tematicky zaměřeny na tu kterou tradici či dané období (např. v rámci svatojánské tradice akce týkající se tohoto fenoménu, kdy lze logicky propojit s připomínkou odkazu Jakuba Jana Ryby, jehož osobnost je spjata se svatojánským kůrem; oslavy na Zelené Hoře mohou zároveň propojovat více odkazů, příp. je mohou střídat; svatojakubská pouť může být pojata jako středověké slavnosti s odkazem na zdejší husitské dějiny a dějiny Jednoty zelenohorské).

4. Východiska a předpoklady pro kulturní život ve městě by měly být zakotveny v místních tradicích a měly by být tedy předurčeny snahou o jejich systematické rozvíjení. Zásadní je přitom vytipování těch stěžejních, a to jednak s ohledem na jejich nadregionální význam, jednak s ohledem na rovnoměrné časové rozložení v rámci turistické sezóny, potažmo celého roku. Konkrétní podoba pořádaných akcí by pak byla tématem do diskuse KK, měla by však respektovat výše nastíněná pravidla.

Jednou z nabízejících se možností je obohatit turistickou sezónu několika celovíkendovými projekty vázanými vždy k určitému termínu, který by se časem dostal do širšího povědomí. Tyto projekty by měly být pokud možno rovnoměrně rozloženy napříč turistickou sezónou. Nejde o to, aby se ve městě konala nějaká každý víkend, protože to vede spíše k rozmělnění zájmu. Dokonce se domnívám, že je to určitou dosavadního přístupu, jelikož každá taková separovaná aktivita je s to přilákat pouze určitou zájmovou skupinu, zatímco mnohem více žádoucí je zacílit více zájmových skupin najednou (tedy vytvářet programovou nabídku napříč generacemi).

5. Hlavní turistická sezóna je každoročně zahajována květnovou svatojánskou poutí. Červen je spojen s koncem školního roku a tedy nedostatkem volného času, proto se nabízí organizovat další akci v červenci. Na jeho začátku se již pomalu ujímá tradice oslav na Zelené Hoře, což by bylo dobré výrazněji podpořit a umožnit tak určité kvalitativní prohloubení (odkazy na tradici Černých baronů, Rukopisu

zelenohorského, středověku apod. by byly logičtější než břišní tance, věstkyně, apod. – přesto posud díky alespoň za to.) Konec července by mohl být ve znamení svatojakubské poutě, která by mohla být pojata jako středověká slavnost a jako určitá alternativa ke komerčně zaměřené pouti svatojánské (zde by bylo možné vhodnější zlepšit spolupráci se soukromými subjekty, které organizují akcí dostatek). Pivní slavnosti by se tak posunuly na srpen, čímž by se vyplnil určitý hluchý srpnový měsíc. V září se zde konají koncerty v rámci Haydnova festivalu, bylo by ale dobré daný termín opět obohatit o širší nabídku pořadů. Všechny tyto akce by měly zahrnovat pořady pro děti, přednášky, trhy, občerstvení, večer pak nějakou zábavu (zde další prostor pro podnikatele) – jde o to, aby na se přespolním a turistům vyplatilo se na takovou akci vypravit, aby zde měli celodenní program, a to jak pro děti, tak pro sebe (nikdo se nepotáhne 20 km daleko kvůli jedné přednášce, koncertu ani pohádce pro děti, ale když zde bude moci navštívit všechny tyto akce a mezitím si prohlédnout stánky, děti se svezou na tureckém kolotoči, uvidí šermířský souboj nebo žongléře, někde se občerství, dají si kávu nebo pivo, pak zde rádi stráví celý den (z vlastní zkušenosti vím, že víkend co víkend hledáme kde se koná jaká akce, abychom mohli s dětmi někam vyrazit). Další termíny pro podobné akce se nabízejí o Velikonocích, v adventu, o Vánocích, masopustu atd. – ty se v podstatě už konají, bylo by ale dobré je opět lépe uchopit a využít tak jejich potenciál.